

Not 31

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 15 september 2021 följande dom (mål nr 918-20).

Bakgrund

1. Folkbokföringen är den grundläggande registreringen av befolkningen i Sverige och den hanteras av Skatteverket. I folkbokföringen registreras uppgifter om bl.a. namn, födelsetid och födelseort. Den som avlider eller dödförklaras ska avregistreras från folkbokföringen.

2. MD är folkbokförd i Sverige. I ett serbiskt dödsbevis anges att en person vid namn MD, född den 22 februari 1927, avled i Serbien den 10 november 2017. Vidare anges att hans födelseort är Vica, Lucani, Serbien och att han har varit gift med JD, född J.

3. Skatteverket avslog en ansökan om att MD:s dödsfall i Serbien ska registreras. Som skäl för beslutet angavs följande. MD folkbokfördes i Sverige 1966. Av hans personakt framgår att han är född den 20 februari 1927. Till stöd för ansökan om avregistrering har ett dödsbevis från Serbien visats upp för MD, född den 22 februari 1927. Någon handling som styrker att denna person är samma person som den i folkbokföringen registrerade MD har inte uppvisats. MD kan således inte registreras som avliden i folkbokföringen.

4. SD, som är son till den folkbokförde MD, överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Malmö som avslog överklagandet. Som skäl för beslutet angavs följande. Den omständigheten att födelsedatumet i folkbokföringen har funnits registrerat under avsevärd tid utan att den enskilde själv rättat det stärker presumtionen för att uppgifterna i folkbokföringen är korrekta. Det krävs då att bevisning presenteras som klart visar motsatsen. Någon sådan har emellertid inte presenterats. Vid sådana förhållanden ska avregistrering inte ske.

5. SD överklagade beslutet till Kammarrätten i Göteborg som avslog överklagandet. Som skäl för beslutet angavs följande. Det finns inte några kopior av pass eller andra identitetshandlingar i de personakter som förvaras av Migrationsverket. Det saknas därför konkret underlag som skulle kunna utvisa att fel födelsedatum antecknats i kyrkoboken och senare förts in i folkbokföringsregistret. I stället finns stöd för att rätt födelsedatum antecknats, bl.a. genom att MD undertecknat en ansökan om svenskt medborgarskap vari anges att han är född den 20 februari 1927. Kammarrätten noterar dock att det i kyrkoboken för den i Sverige registrerade MD antecknats samma födelseort och samma namn på makan som i utdraget ur den serbiska dödsboken. Vidare har i Migrationsverkets personakter för den i Sverige registrerade MD återfunnits ett serbiskt beslut angående ansökan om befrielse från medborgarskap där det anges att den sökande är född den 22 februari 1927. Det har inte kommit fram någon förklaring till varför den i svensk folkbokföring registrerade födelsetiden för MD skulle vara felaktig. Kammarrätten anser inte heller att det annars klart framgår av utredningen att den i Sverige registrerade MD är samma person som den avlidne, även om vissa omständigheter talar

för det. Det finns därför inte förutsättningar för att registrera MD som avliden i folkbokföringen.

Yrkanden m.m.

6. *SD* yrkar att MD ska avregistreras från folkbokföringen.

7. *Skatteverket* bestrider bifall till överklagandet.

Skälen för avgörandet

Frågan i målet

8. Frågan i målet gäller beviskravet och bevisvärderingen vid prövningen av en begäran om att en person ska avregistreras från folkbokföringen på grund av att denne har avlidit utomlands.

Rättslig reglering m.m.

9. Av 19 § folkbokföringslagen (1991:481) framgår att den som avlider eller dödförklaras ska avregistreras från folkbokföringen.

10. Högsta förvaltningsdomstolen har i rättsfallet HFD 2019 ref. 9 tagit ställning till frågan om bevisbörda och beviskrav vid ändring av identitetsuppgifter i folkbokföringen. Målet gällde en person som ansökte om att bl.a. hans födelsedatum och födelseort skulle ändras i folkbokföringen. Högsta förvaltningsdomstolen uttalade följande. Stabiliteten när det gäller registrerade identitetsuppgifter är av så central betydelse att beviskravet för att ändra sådana uppgifter måste vara högt. Avvägningen mot intresset av att registrerade uppgifter är korrekta medför dock att beviskravet inte bör sättas så högt att det blir orimligt svårt att ändra en felaktig uppgift till en riktig. Detta leder till slutsatsen att den enskilde, för att få bifall till en begäran om ändring av registrerade identitetsuppgifter, måste presentera bevisning som innebär att det klart framgår att de nya uppgifterna är riktiga. Vid bevisvärderingen ska beaktas om den enskilde på ett tillfredsställande sätt kan förklara varför de tidigare uppgifterna har lämnats samt i vilka avseenden eventuella handlingar och annan bevisning som har åberopats till stöd för dem är felaktiga.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

11. Det saknas skäl att i ärenden om avregistrering från folkbokföringen till följd av dödsfall ställa upp andra beviskrav än som gäller vid ändring av registrerade identitetsuppgifter. För att avregistrering ska ske krävs således att det av utredningen klart framgår att den registrerade personen har avlidit.

12. Uppgifterna i det serbiska dödsbeviset beträffande MD överensstämmer med vad som registrerats i folkbokföringen vad avser födelsemånaden, födelseåret, födelseorten och makans namn, inklusive hennes namn som ogift. Detta är omständigheter som talar för att personen som avses i dödsbeviset är samma person som finns registrerad i folkbokföringen. För detta talar också det förhållandet att de två olika födelsedatum (20 och 22 februari 1927) förekommer i Migrationsverkets personakter för en och samma MD.

13. Mot den bakgrunden bör inte alltför stor vikt läggas vid det faktum att en siffra när det gäller dagen i månaden för födelsen skiljer sig åt och att sökanden inte kunnat förklara varför uppgifterna som lämnats av den avlidne inte stämmer överens (jfr HFD 2019 ref. 9), utan det får anses klart

framgå av utredningen att den i folkbokföringen registrerade MD har avlidit. Överklagandet ska således bifallas.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen bifaller överklagandet och förklarar att MD ska avregistreras från folkbokföringen.

I avgörandet deltog justitieråden *Jäderblom, Knutsson, Nymansson, Bull* och *Gäverth*. Föredragande var justitiesekreteraren Birgitta Fors Almassidou.

Förvaltningsrätten i Malmö (2019-03-15, Ochsenius Andersson):

I målet är ostridigt att dödsbeviset från Serbien anger ett annat födelsedatum för MD än det som finns registrerat i den svenska folkbokföringen sedan 1966. Omständigheten att detta födelsedatum har funnits registrerat under avsevärd tid utan att den enskilde själv rättat det stärker, enligt förvaltningsrättens mening, presumtionen för att uppgifterna i folkbokföringen är korrekta. Det krävs då att bevisning presenteras som klart visar motsatsen. Någon annan skriftlig bevisning till stöd för att det i Sverige registrerade födelsedatumet är felaktigt och det angivna i det serbiska dödsbeviset det korrekta har emellertid inte presenterats. Förvaltningsrätten anser därför att det för närvarande inte framstår som klart att den person som det inlämnade dödsbeviset avser är samma person som MD med födelsedatum den 20 februari 1927. Vid sådana förhållanden ska avregistrering inte ske. Att översättningen av dödsbeviset synes innehålla en felaktig datering av dödsfallet har följaktligen inte betydelse för den frågan förvaltningsrätten har haft att pröva. Överklagandet ska således avslås. – Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Kammarrätten i Göteborg (2020-01-24, Forkman, Lundberg och Malmberg):

Av det utdrag ur en serbisk dödsbok som getts in till Skatteverket och av Skatteverket benämns dödsbevis framgår att en man vid namn MD, född den 22 februari 1927, avled den 10 november 2017 i Serbien. Vidare framgår att mannens födelseort var Vica, Lucani, och att han varit gift med JD, född J (avliden).

Frågan i målet är om detta registerutdrag avser samma person som den MD vars födelsetid enligt det svenska folkbokföringsregistret är den 20 februari 1927. Som angetts av förvaltningsrätten finns anledning att tillämpa ett högt ställt beviskrav.

Av utredningen framgår att den i den svenska folkbokföringen registrerade MD vid olika tillfällen uppvisat jugoslaviska pass i samband med att han gjort ansökningar hos svenska myndigheter, bl.a. Statens invandrarverk. Det finns dock inte några kopior av pass eller andra identitetshandlingar i de personakter som förvaras av Migrationsverket. Det saknas därför konkret underlag som skulle kunna utvisa att fel födelsedatum antecknats i kyrkoboken och senare förts in i folkbokföringsregistret för MD. I stället finns stöd för att rätt födelsedatum antecknats bl.a. genom att denne undertecknat en ansökan om svenskt

medborgarskap vari anges att han är född den 20 februari 1927. Kammarrätten noterar dock att det i kyrkoboken för den i Sverige registrerade MD antecknats samma födelseort och samma namn på makan som i utdraget ur den serbiska dödsboken. Vidare har i Migrationsverkets personakter för den i Sverige registrerade MD återfunnits ett serbiskt beslut angående ansökan om befrielse från medborgarskap, varvid antecknats att den sökande är född den 22 februari 1927.

Kammarrätten konstaterar att det varken genom det som anförts av SD eller av utredningen i övrigt har kommit fram någon förklaring till varför den i svensk folkbokföring registrerade födelsetiden för MD skulle vara felaktig. Kammarrätten anser inte heller att det annars klart framgår av utredningen att den i Sverige registrerade MD är samma person som den avlidne, även om vissa omständigheter talar för det. Det finns därför inte förutsättningar för att i den svenska folkbokföringen registrera MD som avliden. – Kammarrätten avslår överklagandet.